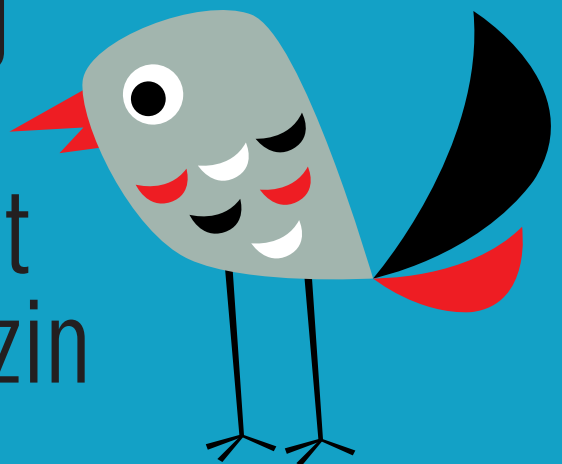


De Gordon
Methode

Luisteren naar kinderen

Van contact naar
verbinding
binnen

het
gezin



KOSM • S

Dr. Thomas Gordon

Dr. Thomas Gordon

DE GORDONMETHODE®

Luisteren naar kinderen

Dé methode voor overleg in het gezin

Geheel herziene editie

KOSM • S

KOSM • S

Dit boek is gepubliceerd door
Tirion Uitgevers BV
Postbus 309
3740 AH Baarn
www.tirionuitgevers.nl

Vertaling: oorspronkelijke editie R. Buitenrust Hetteema-Van Coevorden;
herziening Jennie Stapersma-Bolsenbroek
Bewerking en actualisering: drs. D. van Herwerden-Eendebak (Stichting NET)
Adviezen: Atie C.A. van Gennip-Lechner, Karin Gjaltema, Saskia Henderson
(Stichting NET)

ISBN 978 90 215 6037 3
NUR 854

Twintigste druk, januari 2018

Oorspronkelijke editie voor het eerst gepubliceerd in de Verenigde Staten in 1970
door David McKay Company, a division of Random House, Inc.
Herziene paperbackeditie voor het eerst gepubliceerd in de Verenigde Staten in 2000
door Three Rivers Press, New York, lid van de Crown Publishing Group
Oorspronkelijke titel: *Parent Effectiveness Training: The Proven Program for Raising
Responsible Children*

English language edition copyright © 1970, 1975, 2002 by Thomas Gordon
© 2005/2008 voor de Nederlandse taal: Tirion Uitgevers BV, Baarn

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door
middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form by print,
photocopy, microfilm or any other means without prior written permission from the
publisher, except for the inclusion of brief quotations in a review.

Inhoud

Voorwoord	11
1. Ouders krijgen commentaar als kinderen ontsporen	13
2. Ouders zijn ook maar mensen	21
Het begrip acceptatie	22
Ouders mogen en zullen ook inconsequent zijn	26
Ouders hoeven geen gesloten front te vormen	27
Schijnacceptatie	27
Kun je een kind accepteren ongeacht zijn gedrag?	30
Onze definitie van ouders die ook echt <i>mens</i> zijn	31
Van wie is het probleem?	31
3. Zo luisteren dat kinderen met u willen praten: de taal van acceptatie	36
De kracht van acceptatietaal	37
Laten merken dat je het kind accepteert	39
Non-verbaal overbrengen van acceptatie	40
Niet ingrijpen om aan te geven dat je het kind accepteert	40
Passief luisteren om aan te geven dat je het kind accepteert	42
Verbaal overbrengen van acceptatie	43
De twaalf communicatieblokkades	48
Eenvoudige methoden om de deur open te zetten	50
Actief luisteren	51
Waarom zouden ouders willen leren actief te luisteren?	57
Voorwaarden om actief te kunnen luisteren	59
Het risico van actief luisteren	60
4. Actief luisteren in de praktijk	61
Wanneer is het probleem van het kind?	61
Hoe ouders actief luisteren in praktijk kunnen brengen	66
Wanneer besluit een ouder tot actief luisteren?	72

De meest voorkomende fouten bij actief luisteren	75
Actief luisteren op het verkeerde moment	82
5. Hoe te luisteren naar jonge kinderen?	84
Kenmerken van baby's	84
De behoeften en problemen van baby's aanvoelen	85
Actief luisteren naar baby's om hen te helpen	86
Geef het kind de kans zelf zijn behoeften te vervullen	88
6. Wanneer luisteren kinderen naar hun ouders?	90
Wanneer de ouders een probleem hebben	91
Kinderen aanspreken op een manier die geen effect heeft	94
Kinderen effectief confronteren met hun gedrag	95
De essentiële onderdelen van een confronterende ik-boodschap	101
Waarom ik-boodschappen veel meer effect hebben	104
7. De ik-boodschap in de praktijk	107
De verborgen jij-boodschap	107
Accentueer het negatieve niet	108
Onvolledige ik-boodschappen	109
Het topje van de ijsberg is boosheid	110
Wat effectieve ik-boodschappen kunnen bewerkstelligen	113
Non-verbale ik-boodschappen aan heel jonge kinderen	115
Problemen met ik-boodschappen	116
Andere toepassingen van ik-boodschappen	118
8. Onaanvaardbaar gedrag veranderen door de omgeving te veranderen	123
De omgeving verrijken	123
De omgeving verarmen	124
De leefruimte van het kind uitbreiden	124
De leefruimte van het kind beperken	125
De omgeving vereenvoudigen	125
Een alternatieve activiteit aanbieden	125
Het kind voorbereiden op verandering in zijn omgeving	126
Organiseer met oudere kinderen zoveel mogelijk van tevoren	126
9. Onvermijdelijke conflicten tussen ouder en kind: wie wint er?	129
De machtsstrijd tussen ouder en kind	131
De twee win-verliesbenaderingen	133
Waarom methode I niet doeltreffend is	134

Waarom methode II niet doeltreffend is	137
Nog meer problemen die verbonden zijn met methode I en II	138
10. Is machtsgebruik door ouders nodig en rechtvaardig?	141
Wat is gezag?	141
Ernstige beperkingen van ouderlijke macht	144
Er komt onvermijdelijk een eind aan de macht van de ouders	145
Puberteitsperikelen	146
Opvoeding door uitoefening van macht vereist strikte regels	146
De gevolgen van machtsgebruik voor het kind	148
Macht en gezag wat beter bekeken	156
11. De geen-verliesmethode voor het oplossen van conflicten	162
Waarom methode III zo effectief is	167
12. Enkele vragen van ouders over de geen-verliesmethode	180
Methode III gezien als zwakheid van de ouders	180
Kunnen groepen beslissingen nemen?	183
Methode III kost veel tijd	184
Hebben ouders niet het recht om methode I te gebruiken omdat ze verstandiger zijn?	186
Werkt methode III ook bij kleine kinderen?	187
Moet methode I niet soms toch gebruikt worden?	189
Zal het kind zijn respect voor mij niet verliezen?	191
13. De geen-verliesmethode in de praktijk	194
Hoe te beginnen	194
De zes fasen van de geen-verliesmethode	194
De noodzaak van actief luisteren en ik-boodschappen geven	199
De eerste pogingen met de geen-verliesmethode	200
Problemen waarmee ouders te maken krijgen	201
De geen-verliesmethode bij conflicten tussen kinderen	206
Wanneer beide ouders betrokken zijn bij de conflicten met hun kinderen	210
Kunnen we alle drie de methoden tegelijk gebruiken?	213
Kan de geen-verliesmethode ook mislukken?	214
14. De ouder-kindrelatie en omgaan met waarden	216
Wat wordt precies bedoeld met waarden?	217
Waardebotsingen oplossen met methode I?	218

Recht op zelfbeschikking	219
Waardebotsingen oplossen met methode II?	219
Waardebotsingen oplossen met methode III?	221
Beïnvloedingsmogelijkheden bij waardebotsingen	226

15. Hoe ouders conflicten kunnen voorkomen door zelf te veranderen	227
Kunt u uzelf meer gaan accepteren?	228
Wiens kinderen zijn het eigenlijk?	229
Houdt u echt van kinderen of alleen maar van een bepaald soort kinderen?	230
Zijn uw waarden en overtuigingen de enige ware?	231
Leeft u uitsluitend voor uw kinderen?	232
Kunnen ouders hun houding veranderen?	233
Mijn relaties met kinderen	235
Aanhangsel	237
1. Oefening: luisteren naar gevoelens	237
2. Oefening: niet-effectieve boodschappen herkennen	242
3. Oefening: ik-boodschappen	245
4. De twaalf blokkades in de communicatie	248

2

Ouders zijn ook maar mensen

Als mensen kinderen krijgen en zo ‘ouder’ worden, gebeurt er iets vreemds. Ze gaan zich anders gedragen of een rol spelen. Ze denken dat nu ze het heiligdom van het ouderschap zijn binnengestapt, ze zich ook moeten gedragen als ouders. Met ernstige overgave gaan ze zich op een bepaalde manier gedragen omdat ze denken dat ouders zich zo zouden moeten gedragen.

Deze verandering kan uiterst ongelukkig zijn als deze ouders vergeten dat ze gewone mensen blijven met menselijke tekortkomingen en gebreken, individuen met individuele gevoelens. Omdat ze de realiteit van hun mens-zijn vergeten, houden sommige mensen als ze ouders worden vaak op menselijk te zijn. Ze denken dat ze niet meer de vrijheid hebben om zichzelf te zijn, hoe ze zich op een bepaald moment ook mogen voelen. Omdat ze nu ouders zijn, hebben ze een verantwoordelijkheid om iets meer te zijn dan alleen maar gewone mensen. Ze vinden dat ze consequent moeten zijn, dat ze altijd van hun kinderen moeten houden, dat ze tolerant moeten zijn, dat ze hun eigen verlangens opzij moeten zetten en zich moeten opofferen voor de kinderen, dat ze altijd eerlijk moeten zijn en dat ze vóór alles moeten vermijden de fouten te maken die hun eigen ouders tegen henzelf gemaakt hebben.

Hoewel deze goede voornemens begrijpelijk en bewonderenswaardig zijn, hebben de meeste ouders er eerder minder dan meer succes mee. Wanneer men het ouderschap op zich neemt, is de eerste grote fout die men kan maken te vergeten dat men maar een mens is. Een effectieve ouder blijft gewoon zichzelf – een mens. Kinderen waarderen echtheid en menselijkheid in hun ouders enorm. Dat zeggen ze dan ook: ‘Mijn vader is een aardige *man*’, of: ‘Mijn moeder is een fijn *mens*.’ Als ze wat ouder worden zeggen deze kinderen: ‘Ik vind mijn ouders best aardig. Ze hebben natuurlijk hun fouten, zoals iedereen, maar ik kan goed met hen opschieten en praten.’

Wat bedoelen deze kinderen? Het is vrij duidelijk dat ze vinden dat hun ouders gewoon mensen moeten zijn en geen heilige figuren. Als de ouders zich als gewone mensen gedragen en niet als acteurs, reageren kinderen met het gunstigste resultaat.

Hoe moeten ouders zich als mensen *gedragen* tegenover hun kinderen? Hoe kunnen ze, als ze ouders worden, hun menselijkheid behouden? In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe ouders gewoon mens kunnen blijven en toch effectieve ouders kunnen zijn. Men kan zichzelf leren ervaren als iemand die zowel positieve als negatieve gevoelens tegenover kinderen heeft. *Om een effectieve ouder te zijn hoeft men niet eens consequent te zijn.* Men hoeft helemaal niet te doen alsof men een kind accepteert of lief vindt als men dat niet echt zo voelt. Men hoeft ook niet evenveel van al zijn kinderen te houden of ze allemaal in dezelfde mate te accepteren. En het is helemaal niet nodig dat ouders een gesloten front vormen in de omgang met hun kinderen. Maar het is zeer belangrijk dat men leert herkennen *wat* men voelt. Enkele schema's kunnen ouders al enorm helpen bij het herkennen van hun gevoelens en hun duidelijk maken hoe het komt dat ze onder verschillende omstandigheden op verschillende manieren reageren.

HET BEGRIP ACCEPTATIE

Alle ouders hebben van tijd tot tijd wel verschillende soorten gevoelens ten opzichte van hun kinderen – acceptatie en geen acceptatie. Ouders kunnen het gedrag van een kind soms aanvaarden en soms niet.

Gedrag is iets wat uw kind zegt of doet. Dat is iets anders dan uw *oordeel*. Gedrag is bijvoorbeeld: het kind roept. Uw oordeel kan zijn: het kind is vervelend, lastig. Gedrag is: het kind laat kleren op de vloer liggen. Uw oordeel kan zijn: het kind is slordig.

Alle mogelijke gedragingen van uw kind – alles wat hij zou kunnen zeggen of doen – kunnen we voorstellen door een rechthoekige figuur (het gedragsraam):



Sommige van zijn gedragingen kunt u kennelijk gemakkelijk accepteren, andere niet. Dat onderscheid kunnen we voorstellen door het gedragsraam te verdelen in een *acceptatie*- en een *niet-acceptatiegebied*.

8

Onaanvaardbaar gedrag veranderen door de omgeving te veranderen

Een van de mogelijkheden om het onacceptabele gedrag van kinderen te veranderen is door het kind te veranderen. Verandering van de omgeving wordt bij baby's en kleuters meer gebruikt dan bij oudere kinderen, omdat als de kinderen ouder worden de ouders meer gebruikmaken van verbale methoden. Ze denken er niet aan de omgeving te veranderen, maar proberen het kind zodanig te bepraten dat het zijn onaanvaardbare gedrag verandert. Dat is jammer, want verandering van omgeving is vaak heel eenvoudig en uiterst doeltreffend voor kinderen van alle leeftijden.

Onacceptabel gedrag komt voor bij kinderen die een behoefte gedwarsboemd zien. Te denken valt aan de behoefte tot spelen, zich uit te kunnen leven, behoefte aan privacy of structuur enzovoort.

Door de omgeving te veranderen kunt u als ouder aan de behoefte van het kind tegemoet komen zonder de eigen behoefte (een opgeruimd huis of rust) tekort te doen.

Enkele voorbeelden voor het veranderen van de omgeving:

1. De omgeving verrijken.
2. De omgeving verarmen.
3. De leefruimte van het kind uitbreiden.
4. De leefruimte van het kind beperken.
5. De omgeving vereenvoudigen.
6. Een alternatieve activiteit aanbieden.
7. Het kind voorbereiden op verandering in zijn omgeving.
8. Organiseer met oudere kinderen zoveel mogelijk van tevoren.

DE OMGEVING VERRIJKEN

Iedere groepsleidster weet dat een effectieve manier om onaanvaardbaar gedrag te stoppen of te voorkomen is de kinderen een grote hoeveelheid interessante dingen aan te rijken – hun omgeving te verrijken met spelmaterial, leesmateriaal, spelletjes, klei, poppen, puzzels enzovoort. Effectieve ouders kunnen ook van dit principe uitgaan: als kinderen met iets inte-

ressants bezig zijn, zullen ze minder gauw kattenkwaad uithalen of hun ouders ergeren.

Tijdens autoritjes kunnen kinderen hun ouders veel last bezorgen. Er zijn ouders die ervoor zorgen dat de kinderen spelletjes en puzzels meenemen, zodat ze zich niet gaan vervelen of ongedurig worden. Kleine handspel-computertjes of een stapel weekbladen zijn ideaal.

De meeste ouders weten wel dat hun kinderen minder gauw vervelend worden als ze vriendjes en speelkameraadjes mee naar huis mogen nemen. Over het algemeen kunnen ze met z'n tweeën of drieën veel gemakkelijker leuke dingen bedenken dan een kind dat alleen is.

Er is veel in de handel: constructiespeelgoed om mee te bouwen, creatief materiaal om te knutselen, veel materiaal voor verbeeldend spel zoals knuffels, dierentuinbeesten, school- of winkelspelletjes. Al dit soort dingen kunnen enorm helpen om agressief, ongedurig en lastig gedrag te verminderen. Ouders vergeten maar al te vaak dat kinderen interessante en uitdagende activiteiten nodig hebben om zich te ontwikkelen.

DE OMGEVING VERARMEN

Op bepaalde tijden hebben kinderen een omgeving nodig met weinig prikkels, zoals vlak voor het naar bed gaan. Ouders, vooral vaders, dollen soms met hun kinderen vlak voor het naar bed gaan of vlak voor het eten en verwachten dan plotseling dat ze rustig en kalm zijn. Op deze tijdstippen moet de omgeving van het kind verarmd worden, niet verrijkt. Veel ruzie en opwindning op dit soort tijdstippen zou vermeden kunnen worden als de ouders zouden proberen de stimulering van de omgeving op het kind te verminderen. Ook een opgeruimd huis valt onder het verarmen van de omgeving.

DE LEEFRUIMTE VAN HET KIND UITBREIDEN

Sommige ouders in onze cursus hebben verteld dat ze uitstekende resultaten behaalden door een speciaal gebied in te stellen in de garage of in een hoek van de tuin en dat te bestemmen als een plek voor het kind waar hij naar hartelust kan graven, sjouwen, bouwen, verven, rommel maken en knutselen. De ouders zoeken een plek uit waar het kind kan doen wat hij wil, zonder dat hij schade aanricht. U kunt het kind naar een plek brengen waar hij zich in bepaald gedrag kan uitleven: parken, zwembaden, veldjes, trimbaan. Schreeuwen mag in de kelder, de achtertuin of op het strand. Op een sportclub kan het kind zijn motorische activiteit kwijt: judo, voetbal, tennis.

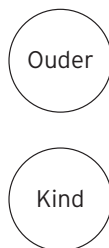
10

Is machtsgebruik door ouders nodig en rechtvaardig?

Een van de meest vastgeroeste ideeën over kinderopvoeding is dat macht noodzakelijk is om kinderen op te voeden. Weinig ouders vragen zich af of dat wel de juiste opvatting is. De meeste ouders weten hun gebruik van macht snel te rechtvaardigen. Ze zeggen dat de kinderen die nodig hebben en er ook behoefte aan hebben, of dat ouders nu eenmaal verstandiger zijn. ‘Vader heeft altijd gelijk’ is een stevig gegroundvest geloof. Al eeuwenlang wordt koppig vastgehouden aan de opvatting dat ouders macht horen te gebruiken in de omgang met kinderen. Dat komt gedeeltelijk doordat ouders meestal niet begrijpen wat macht eigenlijk is en wat de invloed ervan op kinderen is. Men praat gemakkelijk over macht en gezag, maar slechts weinigen kunnen het definiëren of het verschil tussen beide aangeven.

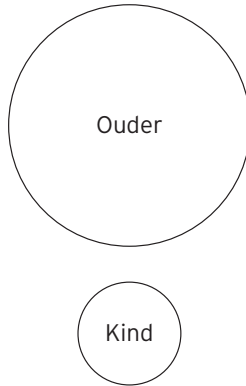
WAT IS GEZAG?

Een van de fundamentele karakteristieken van de relatie tussen ouder en kind is deze: de ouders zijn in psychologisch opzicht groter dan het kind. Als we ouder en kind voorstellen als cirkels, zou de volgende weergave onjuist zijn:



Vanuit het kind gezien is de ouder niet even groot, ongeacht de leeftijd van het kind. Ik heb het niet over lichamelijke grootte (hoewel er fysiek natuurlijk een verschil in grootte bestaat totdat het kind de adolescentie bereikt), maar eerder over grootte op het geestelijke vlak.

Een juistere voorstelling van de ouder-kindrelatie zou er zo uitzien:



Vanuit het kind gezien is de ouder geestelijk bijna altijd groter. Dat verklaart uitdrukkingen als: 'De grote baas', 'Mijn moeder torende mijn hele leven boven me uit', 'Ik zag hem als een groot man', of: 'Ik probeerde steeds mijn ouders te *kleineren*.'

Dit verschil in geestelijke grootte bestaat niet alleen doordat kinderen hun ouders zien als groter en sterker, maar ook als mensen die meer weten en meer kunnen. Ze bewonderen hun uitgebreide bevattingsvermogen, de juistheid van hun voorspellingen en de wijsheid van hun oordeel. Kinderen geven hun ouders eigenlijk van nature gezag.

Kinderen schrijven hun ouders echter ook wel kundigheden en vermogens toe die niet op werkelijkheid berusten. Maar weinig ouders weten zoveel als hun kinderen denken dat ze weten. Ervaring is niet altijd de beste leerschool. Daar zal het kind wel achter komen als het opgroeit en volwassen wordt en zijn ouders kan beoordelen tegen de bredere achtergrond van zijn eigen ervaring. En verstand komt lang niet altijd met de jaren. Voor veel ouders is dit moeilijk toe te geven, maar degenen die eerlijk tegen zichzelf durven zijn, erkennen wel dat de beoordelingen van kinderen betreffende hun vader en moeder nogal overtrokken kunnen zijn.

Hoewel de kaarten voor de ouders toch al veel gunstiger liggen vanwege hun geestelijke overwicht, houden de meeste vaders en moeders dit verschil zorgvuldig in stand. Ze verbergen hun eigen beperkingen en beoordelingsfouten voor hun kinderen. Ze houden vast aan ideeën als: 'Wij weten wat goed voor je is', of: 'Als je ouder bent, zul je begrijpen dat we gelijk hadden.'

Als ouders achteraf over hun eigen vader en moeder praten, kunnen ze heel gemakkelijk hún fouten en beperkingen zien. Toch zullen ze zich verzetten tegen het idee dat zij met betrekking tot hun eigen kinderen soms dezelfde fouten maken en ook wel gebrek aan wijsheid tonen. Omdat de ouder geestelijk overwicht heeft, wegen zijn pogingen om het kind te be-

invloeden nogal zwaar. Het is misschien handig om dit ‘toegekend gezag’ te noemen, omdat het kind het aan de ouder toekent.

Het gebruik van dit gezag is van een heel andere orde dan het gebruik van macht om behoefteconflicten op te lossen. Macht bestaat omdat de ouder bepaalde dingen bezit die het kind nodig heeft. Een ouder heeft macht over zijn kinderen omdat ze zo afhankelijk van hem zijn voor het bevredigen van hun meest fundamentele behoeften. Als kinderen ter wereld komen zijn ze vrijwel geheel afhankelijk van anderen wat betreft voeding en hun lichamelijke comfort. Ze beschikken niet over de middelen om hun behoeften te vervullen. Deze middelen zijn in handen van de ouders en die zijn er de baas over.

Als het kind ouder wordt en zijn ouders hem de kans geven minder afhankelijk te worden, zal hun macht uiteraard afnemen. Maar tot aan het moment dat het kind volwassen en dus zelfstandig wordt en vrijwel geheel op eigen kracht zijn fundamentele behoeften kan vervullen, hebben de ouders een zekere mate van macht over hem.

Omdat ze de middelen hebben aan de eerste levensbehoeften van het kind tegemoet te komen, hebben ouders het vermogen hun kind te belonen. De term ‘beloningen’ wordt gebruikt voor alles waarmee de ouder de behoeften van het kind kan vervullen (hem kan belonen). Als het kind honger heeft (behoefte heeft aan voedsel) en de ouder geeft hem een fles, dan zeggen we dat het kind beloond wordt (zijn honger wordt gestild).

De ouder heeft ook de middelen om een kind pijn te doen of ongemak te bezorgen, ofwel door hem datgene te onthouden waaraan hij behoefte heeft (het kind geen eten geven als het honger heeft), ofwel door iets te doen dat pijn of ongemak veroorzaakt (een tik op zijn vingers geven als hij het glas melk van zijn broertje wil afpakken). Het tegenovergestelde van beloning noemt men straf.

Iedere ouder weet dat hij een klein kind in de hand kan houden door macht uit te oefenen. Door beloning of straf zorgvuldig te hanteren, kan de ouder het kind ertoe brengen zich op een bepaalde manier te gedragen of hem de moed ontnemen zich op een andere manier te gedragen.

Iedereen weet uit eigen ervaring dat mensen (en dieren) geneigd zijn dat gedrag te herhalen dat beloning tot gevolg heeft (een behoefte vervult), en het gedrag dat geen beloning opbrengt of bestraft wordt te vermijden of na te laten. Op die manier kan een ouder bepaald gedrag versterken door het kind te belonen en ander gedrag doen verdwijnen door hem te straffen.

Stel dat u wilt dat uw kind met zijn blokken gaat spelen in plaats van met het servies. Om zijn ‘spelen met blokken’-gedrag te versterken, kunt u naast hem gaan zitten als hij ermee bezig is, tegen hem lachen en vriendelijk zijn of zeggen: ‘Nu ben je lief.’ Om zijn ‘spelen met servies’ tegen te gaan kunt u hem een tik op zijn hand geven, boos kijken of zeggen: ‘Je bent

stout.' Het kind zal snel leren dat hij het goed met de ouder heeft als hij met zijn blokken speelt en dat dat niet zo is als hij met het servies speelt. Zo gaan ouders meestal te werk als ze het gedrag van hun kinderen willen veranderen. Ze noemen dat dan opvoeden. Maar in feite gebruikt de ouder zijn macht om het kind te dwingen iets te doen wat de ouder graag wil of om het kind ervan te weerhouden iets te doen wat de ouder niet goedvindt. Hondentrainers gebruiken dezelfde methode om honden gehoorzaamheid te leren en circusmensen leren beren op die manier fietsen. Als een trainer de hond wil laten volgen, doet hij het dier een riem om de nek en begint te lopen met het andere eind in zijn hand. Dan zegt hij: 'Volg.' Als de hond niet dicht genoeg bij hem blijft, krijgt hij een ruk aan de riem (straf). Als hij wel volgt, krijgt hij een vriendelijk klopje (beloning). De hond zal spoedig op commando leren volgen.

Eén ding is zeker: macht werkt. Kinderen leren op die manier dat ze beter met blokken dan met servies kunnen spelen; honden leren op commando volgen en beren leren fietsen (op eenwielers zelfs).

Op heel jonge leeftijd, nadat ze voldoende keren beloond en gestraft zijn, kan men kinderen in bedwang houden door ze alleen maar te beloven dat ze een beloning zullen krijgen als ze zich op een bepaalde manier gedragen, of ze met straf te dreigen als ze zich ongewenst gedragen. De mogelijke voordelen zijn duidelijk: de ouder hoeft niet te wachten tot het verlangde gedrag wordt vertoond om het te belonen (te versterken), noch te wachten tot ongewenst gedrag optreedt om het te bestraffen (te doen verdwijnen). Hij kan nu in feite zijn macht over het kind uitoefenen door alleen maar te zeggen: 'Als je je op die manier gedraagt, zal ik je belonen; als je je anders gedraagt, krijg je straf.'

ERNSTIGE BEPERKINGEN VAN OUDERLIJKE MACHT

Mocht u vinden dat de macht van de ouder om te belonen en te straffen (of beloning te *beloven* en te *dreigen* met straf) een effectieve methode lijkt om kinderen onder de duim te houden, dan heeft u enerzijds gelijk en anderzijds ongelijk. Het uitoefenen van macht door ouders lijkt onder bepaalde omstandigheden misschien effectief, maar is onder andere omstandigheden heel erg ineffectief. Machtgebruik door ouders houdt echter risico's in voor de ontwikkeling van het kind. Kinderen kunnen schuw worden, bangelijk en zenuwachtig als gevolg van 'gehoorzaamheidstraining'. Vaak krijgen ze vijandige gevoelens of wrok tegen hun opvoeders. Ze kunnen lichamelijk en emotioneel instorten door de spanning die ontstaat als ze zich moeten leren gedragen op een manier die of moeilijk, of onplezierig voor hen is. Door het gebruik van macht stelt de opvoeder kinderen bloot aan vele schadelijke gevolgen voor hun sociale en emotionele ontwikkeling.

Met onze drukke agenda's en de pittige combinatie van werken en zorgen willen we het maximale halen uit de tijd die we met het gezin doorbrengen. Zonder ruzie, in optimale harmonie. Maar het snelle ontbijt – ouders in gedachten al onderweg, kinderen nog slaperig – en de avondmaaltijd – allemaal bijkomend van school of werk – ontaarden vaak in conflicten, ruzie en een kind dat op de gang staat, terwijl het eten koud wordt.

De Gordon-methode laat zien dat het ook anders kan. Uitgangspunt is een goede combinatie binnen het gezin; iedereen luistert naar elkaar, elk gezinslid wordt gerespecteerd en gehoord, maar uiteindelijk houden

de ouders de regie. Niet door autoritair te zijn, maar

juist door te luisteren. Het is een methode die

werkt bij de peuter die alles zelf wil doen, maar ook bij de puber die zich tegen de ouders afzet.

Door te luisteren en conflicten harmonieus op te lossen, creëren we een liefdevolle gezinssituatie en brengen we onze kinderen effectief verantwoordelijkheidsbesef bij.



Luisteren naar kinderen is een opvoedklassieker waarmee Thomas Gordon wereldberoemd werd. Al vele ouders hebben baat gehad bij zijn methode. Gordon schreef 9 boeken over zijn methode, die in 28 talen werden vertaald.

‘De Gordon-methode is altijd toepasbaar, waar je maar bent en met wie je maar bent. Tienduizenden mensen in Nederland zijn al getraind door 200 Gordon-trainers. Wereldwijd zijn dat er zelfs meer dan één miljoen.’ – NET

‘Het boek is prettig leesbaar, met name door herkenbare opvoedingssituaties en vele praktijkvoorbeelden.’ – NBD

‘Gordon weet een brug te slaan waarop beide partijen elkaar kunnen ontmoeten, zonder hun gezicht te verliezen.’ – Iederwijs.nl



**KOS
M•S**

NUR 854
Kosmos Uitgevers,
Utrecht / Antwerpen


net
thomas gordon
communicatie
trainingen